

Dwa gatunki chruścików (*Trichoptera, Hydroptilidae*) nowe dla fauny Polski

Two caddis flies (*Trichoptera, Hydroptilidae*) species new to the Polish fauna

STANISŁAW CZACHOROWSKI

Zakład Ekologii i Ochrony Środowiska, WSP w Olsztynie ul. Żołnierska 14, 10-561 Olsztyn

Na ponad 900 gatunków chruścików występujących w Europie, w Polsce wykazano do tej pory niespełna 260 (Szczęsny, 1991), choć można spodziewać się ok. 300.

Oba gatunki - *Oxyethira distinctella* i *Hydroptila dampfi* - należące do rodziny *Hydroptilidae* są po raz pierwszy wykazywane dla Polski.

Oxyethira distinctella McL.

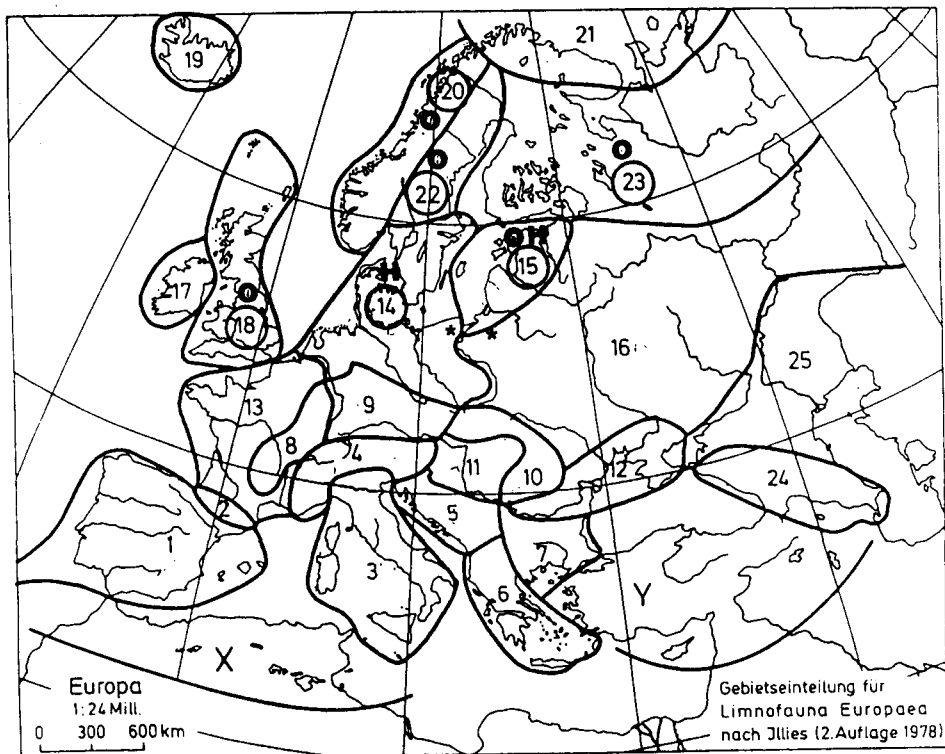
Imagines złowione 5 i 6 czerwca 1992 r. ręcznym czerpakiem entomologicznym nad Jeziorem Łąkie (Pojezierze Pomorskie, okolice Bytowa) (XA 71). Łącznie złowiono 4 samce i 6 samic. Larwy z rodzaju *Oxyethira* łowione w Jeziorze Łąkie (Czachorowski, 1994), lecz nie zostały oznaczone do gatunku. *Oxyethira distinctella* jest gatunkiem o rozmieszczeniu północnym (Botosaneanu i Malicky, 1978). Wydaje się, że gatunek preferuje jeziora oligodystroficzne, spotykany raczej rzadko (Nybom, 1960; Spuris, 1967; Vlasova, 1986; Bagge, 1987). W Polsce spotykany jak dotąd jedynie nad jeziorami lobeliowymi i można przypuszczać, że dla tego typu zbiorników nie jest rzadki. Gatunek po raz pierwszy wykazany dla Polski.

Hydroptila dampfi Ulmer

Imagines zostały złowione do pułapki 4 sierpnia 1961 r. w okolicach Kępy Joli (EE 35) na Jeziorze Śniardwy. Dwa złowione samce znalazły się w pułapce w godzinach 20³⁰-0³⁰, na dwu różnych stanowiskach. Biorąc pod uwagę dość intensywne badania prowadzone na tym terenie przez Botosaneanu (1960) i Kumanskiego (1975), należy sądzić, że *Hydroptila dampfi* jest gatunkiem rzadkim w Polsce i być może jej występowanie jest ograniczone do Pojezierza Mazurskiego. W Europie gatunek wykazuje raczej wąskie rozmieszczenie i ograniczone do nizin śródkowo-europejskich (Botosaneanu i Malicky, 1978). Ostatnio występowanie tego gatunku stwierdzono w okolicach jeziora Balaton (Nogradi i Uherkovich, 1994). Gatunek nowy dla Polski.

O *Oxyethira distinctella*

H *Hydroptila dampfi*

A detailed description of the 25 areas (and the two frontier areas X and Y) is to be found on pages XIV-XVI, here follows a short list:

1 - Iberian Peninsula	15 - Baltic Province
2 - Pyrenees	16 - Eastern Lowlands
3 - Italy	17 - Ireland
4 - Alps	18 - England
5 - Dinarian Western Balkans	19 - Iceland
6 - Hellenic Western Balkans	20 - Boreal highlands
7 - Eastern Balkans	21 - Tundra
8 - Western Sub-alpine Mountains	22 - Northern Sweden
9 - Central Sub-alpine Mountains	23 - Taiga
10 - Carpathian	24 - Caucasus
11 - Hungarian Plain	25 - Caspian lowlands
12 - Pontian Province	X - North-African palearctic region
13 - Western Lowlands	Y - Asia Minor
14 - Central Lowlands	

Mapka rozmieszczenia *Oxyethira distinctella* (O) i *Hydroptila dampfi* (H) w Europie (wg Botosaneanu i Malicky, 1978, zmienione), * - stanowiska wykazane w niniejszej pracy

Chciałbym podziękować Pani dr W. Szczepańskiej za udostępnienie materiałów zebranych na Pojezierzu Mazurskim oraz Panu dr hab. B. Szczęsnemu za sprawdzenie poprawności oznaczenia *Oxyethira distinctella*.

Summary

Two caddis fly species: *Oxyethira distinctella* and *Hydroptila dampfi*, are new to the Polish fauna. The former was found in the vicinity of a lobelia lake (Pomerania Lakeland), the latter in the Śniardwy Lake (Mazurian Lakeland).

Literatura

- B a g g e, P., 1987: Emergence and distribution of *Hydroptilidae* in the littoral and outlet biocoenoses of lakes Konnevesi (Central Finland). Proc. of the 5th int. sym. on *Trichoptera*. Dr W. Junk publ., Dordrecht-Boston-Lancaster: 337-341.
- B o t o s a n e a n u, L., 1960: Trichoptres recueillis la lumière dans la région de lacs masuriens de Pologne. Pol. Pismo entomol., 30: 145-151.
- B o t o s a n e a n u, L., M a l i c k y, H., 1978: *Trichoptera*. [W:] Ilies J. (ed) Limnofauna Europaea. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart: 333-359.
- C z a c h o r o w s k i, S., 1994: Chruściki (*Trichoptera*) jezior lobeliowych - wyniki wstępnych badań. [W:] Kraska M. (red.) Jeziora lobeliowe, charakterystyka, funkcjonowanie i ochrona, cz. II. Idee Ekologiczne, Poznań, 7, 5: 59-73.
- K u m a n s k i, K., 1975: Trichoptres recueillis a la lumière en 1964-65 dans la région de lacs Masuriens de Pologne. Pol. Pismo entomol., 45: 63-66.
- L e p n e v a, S. G., 1928: Ličinki ručejnikov Oloneckogo kraja. [W:] Trudy Oloneckoj Haučnoj Ekspedicii, Čast 6, zoologija. Leningrad, pp. 125.
- N o g r a d i, S., U h e r k o v i c h, A., 1994: The *Trichoptera* fauna of the lake Balaton and its catchment area (Hungary). A Janus Pannonius Museum, Evkonyve, 38 (1993): 27-45.
- N y b o m, O., 1960: List of Finnish *Trichoptera*. Fauna fennica 6, 56 pp.
- S p u r i s, Z. D., 1967: Fauna ručejnikov ozer Latvii. Latvijas Entomologs, Supp. I: 1-113.
- S z c z e s n y, B., 1991: *Trichoptera* - Chruściki. [W:] Razowski J. (red.) Wykaz zwierząt Polski. Tom II, Wrocław, Ossolineum, 7-13.
- V l a s o v a, W. G., 1986: Fauna ručejnikov Leningradskoj oblasti. Latvijas Entomologs, 29: 85-107.

Wpłynęło 24 VII 1995